

4-10 besproken

Aan

Minister voor APP

TER BESLISSING

Directie

Datum

17 augustus 2022

Onze referentie

Opgesteld door

Tweede contactpersoon

Bijlage(n)

4

nota

Nota bij concept Kamerbrief en voortgangsrapportage
ijkpunt sociaal minimum 2022

Aanleiding

In de voortgangsrapportage ijkpunt bestaanszekerheid Caribisch Nederland (CN) 2019 is toegezegd om beide Kamers jaarlijks te informeren over de voortgang. Met deze nota leggen wij een conceptversie van de Kamerbrief en de voortgangsrapportage 2022 met een aantal beslispunten aan u voor. Spoedige besluitvorming uwerzijds, bij voorkeur in samenhang met een gesprek, is noodzakelijk om de voortgangsbrief tijdig te kunnen afronden en verzenden.

Geadviseerd besluit

- Stemt u ermee in om in de brief de ambitie uit te spreken dat het kabinet het ijkpunt sociaal minimum zo snel mogelijk wil realiseren in plaats van 'deze kabinetsperiode'?
- Stemt u ermee in op de reductiedoelstelling kinderarmoede zoals die geldt in Europees Nederland door te trekken naar CN?
- De inhoud van de Kamerbrief en de voortgangsrapportage 2022 is, naast de nog openstaande positiebepaling vanuit CN over de ruimte voor het verhogen van het Wml, mede afhankelijk van enkele beslispunten die in eerdere nota's aan u zijn voorgelegd. Stemt u in met een overleg op korte termijn waarin wij de openstaande beslispunten (zie ook onder 'kernpunten') zo nodig verder toe kunnen lichten zodat die kunnen worden verwerkt in de brief?
- Stemt u in met de lijn van de concept Kamerbrief, de voortgangsrapportage (bijlage 1) en met het reisverslag van uw werkbezoek? Indien u nog opmerkingen of suggesties heeft, vernemen wij dat graag. (bijlage 2)

Vanwege verzending van de brief en voortgangsrapportage en de gelijktijdige mede ondertekening van uw betrokken collega bewindslieden ontvangen wij graag uiterlijk woensdag 7 september uw reactie.

Kernpunten

Algemeen

- De voortgangsrapportage bevat een terugblik van de stappen die het afgelopen jaar zijn gezet en een vooruitblik op zowel het aankomende jaar als de opgave die er daarna nog ligt. Daarbij kondigt u de maatregelen aan die het kabinet neemt met middelen uit de "CN-envelop" met aanvulling vanuit eigen begrotingen.
- In de brief uit u uw zorgen over de huidige prijsontwikkelingen in CN. Omdat de voortgangsrapportage (kort) na Prinsjesdag wordt verzonden, stipt u ook de door het kabinet recent getroffen aanvullende koopkrachtmaatregelen per 1 januari 2023 aan.

- In de brief en voortgangsrapportage ontbreekt nog een passage over de positiebepaling van de Centraal Dialoog Bonaire, Central Dialogue Statia en Saba ten aanzien van de verhoging van het Wml. Die verwachten wij binnenkort. Vanwege het proces leggen wij de concept-brief al aan u voor, waarbij de inzet op dit punt aan de orde kan komen in een nog te plannen gesprek (zoals onder beslispunten voorgesteld).
- In de brief en voortgangsrapportage staat achter enkele passages aangegeven: *[PM besluitvorming MAPP]*. Definitieve formulering van deze passages is afhankelijk van uw besluitvorming over enkele onderwerpen die u eerder in aparte nota's zijn voorgelegd. De beslispunten van deze nota's staan hieronder bij 'Toelichting openstaande beslispunten' opgesomd.
- Voor de voortgangsrapportage hebben verschillende departementen concrete teksten aangeleverd. Om uit te stralen dat de opgave van het ijkpunt een gezamenlijke inzet vergt, hebben ook de openbare lichamen een tekstpassage aangeleverd over hun inzet op lokale armoedebestrijding. De brief verzendt u mede namens de staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering, ministerie voor Ruimtelijke Ordening, minister van Economische Zaken, minister voor Klimaat en Energie en minister van Infrastructuur en Milieu.

Datum

17 augustus 2022

Onze referentie

Toelichting openstaande beslispunten

Datum
17 augustus 2022

Onze referentie

Boodschap realiseren ijkpunt sociaal minimum

- Tijdens uw reis naar CN heeft u gecommuniceerd het ijkpunt *deze kabinetsperiode aan de inkomenskant* te willen realiseren. Uitgangspunt daarbij is net zoals in Europees Nederland een sociaal minimum voor de huishoudsituatie van een alleenstaande en een paar.
- In de brief spreekt u uit dat het kabinet het ijkpunt voor het sociaal minimum *zo snel mogelijk* wil realiseren, waarbij geen onderscheid wordt gemaakt tussen de kosten en inkomenskant. Dat is afhankelijk van drie factoren:
 1. Ruimte om het Wml te verhogen, gegeven draagkracht bedrijfsleven (als gevolg van reeds hoge inflatie die ook werkgevers parten speelt).
 2. Realiseren kostenverlaging kinderopvang tot het bedrag dat in ijkpunt is verdisconteerd. Dit kan worden gerealiseerd bij inwerkingtreding van de Wet Kinderopvang BES, naar verwachting per 1 januari 2024.
 3. Realiseren van het in het ijkpunt verdisconteerde kostenverlaging op terrein van wonen. Dat vergt structurele veranderingen in de woningmarkt, die niet van de één op andere dag zijn gerealiseerd. Bovendien verkent de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening momenteel alternatieve manieren om deze doelstelling te behalen. In de praktijk is gebleken dat met het huidige instrumentarium het lastig is om de doelstelling te behalen.
- De afhankelijkheid van de reductiedoelstelling op wonen, maakt de planning om deze kabinetsperiode het ijkpunt volledig te realiseren kwetsbaar. Om die reden, raden wij het u af om te communiceren dat het kabinet *deze kabinetsperiode* het ijkpunt wil realiseren (wel aan de inkomenskant).

Reductiedoelstelling kinderarmoede

- In het coalitieakkoord heeft het kabinet zich uitgesproken om kinderarmoede de komende vier jaar te halveren.
- Wij adviseren u in het kader van *comply of explain* dezelfde doelstelling als streefbeeld uit te dragen voor CN. Zij het met de kanttekening dat in Europees Nederland 2015 als peilmoment wordt gehanteerd. In CN is er pas sinds 2018 data beschikbaar over armoede onder gezinnen met kinderen.
- Gezien de bijzondere opgave aan de inkomenskant voor gezinnen met kinderen, is de reductiedoelstelling kinderarmoede CN vooralsnog een streefbeeld. Ondanks de getroffen maatregelen vormt hierbij ook de actuele koopkrachtproblematiek een onzekere en belemmerende factor.

Beslispunten voorafgaande nota's

- Op 11 augustus 2022 zijn u twee nota's en een set Kamervragen ter besluitvorming voorgelegd met enkele beslispunten ten aanzien van de ontwikkeling van uitkeringen en Wml in CN in relatie tot het realiseren van het ijkpunt voor sociaal minimum. Besluitvorming is noodzakelijk voor de definitieve inhoud van de brief en de voortgangsrapportage. Hieronder volgt een samenvatting van de openstaande beslispunten:
 - In de Voortgangsrapportage ijkpunt bestaanszekerheid Caribisch Nederland (CN) 2020 is uitgesproken dat het voor de hand ligt dat de onderstand voor een alleenstaande op den duur uitkomt op 70% van het Wml en 100% Wml voor een paar (elk 50%). In de aanloop naar de verdere beweging om, volgens plan met de middelen uit het coalitieakkoord, het ijkpunt bestaanszekerheid in 2025 (aan de

inkomenskant) te halen, wordt u geadviseerd aan dit uitgangspunt vast te houden, met dien verstande dat:

- Het basisbedrag en de AOV-toeslag onderstand, die nu al boven het 'richtniveau' liggen, niet verder beleidsmatig worden verhoogd, maar enkel gecorrigeerd worden voor de inflatie.
- De bovengrens van de onderstand vooralsnog niet te differentiëren naar leefvorm, maar dat de leefvormensystematiek wordt betrokken bij de evaluatie (herijking) in 2025 van het sociaal minimum. Dit geldt evenals voor de leefvormensystematiek in de AOV BES.
- Stemt u, in lijn met het voorgaande in, om de bijverdienregeling onderstand voor nu ongemoeid te laten en over de systematiek daarvan pas conclusies te trekken op basis van de herijking van het sociaal minimum in CN in 2025.
- Scenariokeuze ontwikkeling Wml en uitkeringen per 1 januari 2023 (gaarne nader doordenken in gesprek).
- Het extra verhogen van de toeslagen zelfstandig wonen en gezamenlijke huishouding met resp. 7,5 en 15%, gelet op juiste verhouding tot Wml.
- Kamerlid Wuite heeft vragen gesteld over het meenemen van CN in de onderzoeksopdracht voor de Commissie sociaal minimum. Stemt u in met het advies om CN niet mee te nemen in de onderzoeksopdracht voor deze commissie, maar om in 2025 een separaat traject te starten?

Datum

17 augustus 2022

Onze referentie

Proces

- De conceptversie die voor u ligt, is eerder interdepartementaal afgestemd via de hoogambtelijke Stuurgroep Caribische delen van het Koninkrijk der Nederlanden en is ambtelijk gedeeld met de openbare lichamen.¹
- Beoogd wordt om de brief uiterlijk 21 september (de dag na Prinsjesdag) naar het parlement te versturen.
- Op woensdag 5 oktober (16.00 – 19.30 uur) heeft de Vaste Kamercommissie Koninkrijksrelaties een commissiedebat 'sociaal domein en bestuursakkoorden CN' met u en de staatssecretaris van Koninkrijksrelaties en Digitalisering gepland. Voor dat debat staat de voortgangsrapportage ijkpunt geagendeerd. De verwachting is dat er veel aandacht zal zijn voor de gehanteerde aanpak van het ijkpunt (verdiscontering van beleid vs. werkelijke kosten; ijkpunt vs. sociaal minimum; in één keer realiseren vs. stapsgewijs). Daarnaast verwachten we veel aandacht voor koopkrachtmaatregelen CN.
- U kunt eind september een voorbereidingsdossier op het debat verwachten.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Kamerbrief ijkpunt sociaal minimum CN 2022	Ter informatie (niet verzenden)	
2	Bijlage 1. Voortgangsrapportage ijkpunt sociaal minimum CN 2022	Ter informatie (niet verzenden)	

¹ Waarbij reactie vanuit de openbare lichamen Bonaire en Sint Eustatius is uitgebleven.

- 3 Bijlage 2. Reisverslag van uw werkbezoek CN van mei jl. Ter informatie (niet verzenden)
- 4 Bijlage 3. Regioplan onderzoek naar de bijverdienregeling in de onderstand Ter informatie (niet verzenden)

Datum
17 augustus 2022

Onze referentie